

MVČK | MVČK varuje před zraněními civilistů v důsledku eroze zákazu kazetové munice

6. březen 2025

Mezinárodní výbor Červeného kříže (MVČK) hluboce lituje bezprecedentního odstoupení Litvy od [Úmluvy o kazetové munici](#), které dnes vstupuje v platnost. Toto rozhodnutí oslabuje životně důležitou ochranu civilistů a hrozí, že se zhorší hrozby, které tyto zbraně představují a způsobují nepříjemné škody.

Kazetová munice rozptýluje výbušnou submunici na rozsáhlá území, ale velká část submunice při dopadu

nevybuchne a zamoří tak prostředí smrtící nevybuchlou municí. To ohrožuje bezpečný návrat vysídlených rodin, přístup ke službám a schopnost opravit nebo obnovit infrastrukturu.

Kazetová munice má rozsáhlé účinky. Jejich použití v zastavěných oblastech vyvolává významné humanitární obavy. A ještě dlouho po svém použití působí utrpení, zejména dětem, a brání komunitám v obnově, uvedla Cordula Droegeová, vedoucí právní služby MVČK.

S cílem ukončit utrpení způsobené těmito strašlivými zbraněmi podepsalo Úmluvu o kazetové munici 112 států a 111 států je jí dnes stále vázáno. Úmluva byla přijata v roce 2008 a zakazuje používání, skladování, výrobu a přepravu kazetové munice. Tato přelomová humanitární smlouva pomohla zachránit nespočet životů. Smluvní státy zničily více než milion uskladněné kazetové munice a vyčistily rozsáhlé plochy půdy, které pak mohou být bezpečně vráceny komunitám k produktivnímu využití.

Odstoupení Litvy je bezprecedentní, neboť žádný stát dosud nevyověděl žádnou globální humanitární smlouvu. MVČK hluboce lituje, že Litva neuposlechla výzvu vydanou smluvními stranami Úmluvy (včetně České republiky) v září 2024, aby své rozhodnutí přehodnotila.

Nevybuchlé zbytky kazetové munice často přitahují děti, neboť se podobají hračkám. Podle nejnovější zprávy Cluster Munition Monitor tvořily téměř polovinu všech obětí způsobených zbytky kazetové munice v roce 2023 děti. Odstraňování této munice je složitý a nebezpečný proces, který často trvá desítky let. Bosna a Hercegovina byla teprve nedávno prohlášena za zemi zbavenou kazetové munice, a to téměř 30 let po skončení války.

MVČK se obává, že ústup od mezinárodně dohodnutých omezení pro zbraně působících nepříjemné škody, byť odůvodňované národní bezpečností, podkopává mezinárodní humanitární právo. Bezpečnostní situace se neustále vyvíjí, ale strašlivé lidské ztráty způsobené používáním kazetové munice, protipěchotních min a dalších strašlivých zbraní se nemění.

Odstoupení od jakékoli humanitární smlouvy narušuje život zachraňující humanitární ochranu ve válce a narušuje strukturu mezinárodního humanitárního práva, řekla C. Droege. MVČK naléhavě vyzývá všechny státy, aby posilovaly, nikoliv oslabovaly rámec, který chrání civilisty v konfliktu.

* * *

Podle statistik MVČK (2022) tvoří bojovníci jen 5 % (!) obětí kazetové munice - plných 95 % jsou civilisté a z toho 71 % děti.

Připravil: Doc. Dr. Marek Jukl